

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-45 d.d. 23 januari 2014
(mr. P.A. Offers, voorzitter, mr. E.M. Dil-Stork en mr. B.F. Keulen, leden, mr. R.A.F. Coenraad, secretaries)

Samenvatting

Beleggingsverzekering. Consument verwijt Aangeslotene dat ten onrechte de indruk is gewekt dat het fonds een defensief karakter had, waardoor hij geen reden zag om in de jaren vóór het bereiken van de expiratiedatum te switchen. Vordering is door Commissie afgewezen omdat Consument onvoldoende heeft onderbouwd waarom het beleggingsfonds als defensief gekenmerkt zou mogen worden. Naar het oordeel van de Commissie mocht Consument niet alleen afgaan op de nieuwsbrieven waarin de zinsnede “relatief defensief gepositioneerd” is opgenomen. Op grond van de beleggingsmix van 2/3 aandelen en 1/3 obligaties alsmede het sterk volatiele karakter van de rendementen gedurende de looptijd van de verzekering had Consument redelijkerwijs bewust moeten zijn van het daadwerkelijke positie van het fonds.

Consument,

tegen

Finles N.V., gevestigd te Utrecht, hierna te noemen Aangeslotene A, en
SAA Verzekeringen B.V., gevestigd te Rotterdam, hierna te noemen Aangeslotene B.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- de dossiers van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- de brief van Consument van 4 juli 2012,
- het door Consument ondertekende vragenformulier van 13 augustus 2012;
- de verweerschriften van beide Aangeslotenen;
- de repliek van Consument;
- de duplieken van beide Aangeslotenen.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld. Tussenkost van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van de geschillen geleid. Partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden. Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op dinsdag 19 november 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

- 3.1 Consument heeft met ingang van 28 juni 1991 bij [Y] een beleggingsverzekering gesloten [polisnummer U ...5....] met een eenmalige storting van € 22.689, een jaarlijkse vervolgpremie van € 4.537,80 en een duur van 20 jaar. Bij in leven zijn van Consument op 28 juni 2011 wordt de aankoopwaarde van de aan deze verzekering toegewezen eenheden uitgekeerd. Bij overlijden van Consument vóór deze datum wordt de aankoopwaarde van de tot dat moment aan deze verzekering toegewezen eenheden uitgekeerd, vermeerderd met de toekomstige investeringen uitgaande van de overeengekomen vaste premie.
- 3.2 Op deze verzekering zijn de polisvoorwaarden V.G.F.5, A.V.G.F.4, V.P.G 1, I.T.I, Verl. G2 en A.V.V.4 V.G.F. van toepassing.
- 3.3 De beleggingsverzekering is indertijd tot stand gekomen op advies van en na bemiddeling door Aangeslotene A.
- 3.4 Consument ontving voor het eerst in 2008 van verzekeraar een jaarlijks “Waardeoverzicht Beleggingsverzekering”, gebaseerd op het zogeheten Model 3 van Commissie De Ruiter. Daarnaast werd hem periodiek een nieuwsbrief verstrekt met daarin opgenomen informatie over de resultaten van het fonds waarin de betaalde premies zijn belegd, te weten het Aangeslotene A Collectief beheer Fonds.
- De waarde van de verzekering bedroeg op:
31 december 2007	€ 156.480
31 december 2008	€ 130.356
31 december 2009	€ 131.711
31 december 2010	€ 124.199
28 juni 2011	€ 121.331
- De behaalde beleggingsrendementen kwamen uit op:
Voor het jaar 2007	+ 8,50%
Voor het jaar 2008	- 18,00%
Voor het jaar 2009	- 1,90%
Voor het jaar 2010	- 8,90%
- 3.5 Tot eind 2009 behoorde de verzekering tot de assurantieportefeuille van Aangeslotene A. Op 1 januari 2010 is deze portefeuille overgedragen aan Aangeslotene B.

4. De vordering en grondslagen

- 4.1 Consument vordert dat Aangeslotenen gehouden worden om het in de periode van 2009 tot 28 juni 2011 opgetreden beleggingsverlies te compenseren. Hij becijfert dat verlies op een bedrag van tenminste € 33.000.
- 4.2 Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:
Er is sprake van misleiding nu door de informatie in de diverse nieuwsbrieven ten onrechte de indruk is gewekt dat het beleggingsfonds een defensief karakter had, waardoor Consument geen reden zag om in de jaren vóór het bereiken van de

expiratedatum over te stappen naar een ander fonds. Consument mocht er redelijkerwijs vanuit gaan dat een defensief beleggingsfonds zodanig is ingericht dat in ieder geval het opgebouwde kapitaal behouden blijft, eventueel met de mogelijkheid van een gematigde groei. In werkelijkheid heeft het Aangeslotene A Collectief Beheer Fonds in de jaren voor het bereiken van de einddatum van de verzekering een aanzienlijk negatief rendement behaald, terwijl op grond van het beursklimaat een positief resultaat had mogen worden verwacht. Aangeslotenen hebben Consument onvoldoende attent gemaakt op het werkelijke – te weten risicovolle – karakter van het onderhavige beleggingsfonds en hem er voorts niet op gewezen dat zo vlak voor de expiratedatum een switch raadzaam was. Bij een tijdige overstap naar een minder risicovol beleggingsfonds had Consument een substantieel hoger expiratiekapitaal kunnen bereiken.

4.3 Aangeslotenen hebben, kort en zakelijk weergegeven, het volgende verweer gevoerd:

Aangeslotene A stelt dat zij géén partij kan zijn in de behandeling van deze zaak omdat zij niet betrokken is geweest in de Ombudsmanprocedure. De Ombudsman heeft ook geen oordeel uitgesproken over de rol die Aangeslotene mogelijk in dit dossier heeft gespeeld. Inhoudelijk verweer voeren wordt bovendien ernstig bemoeilijkt nu de gehele verzekeringsadministratie en het relatiebestand in december 2009 aan Aangeslotene B is overgedragen. Consument heeft indien hij niet gelukkig was met zijn fondskeuze tijdens de verzekeringsduur, altijd een ruime mogelijkheid gehad om van fonds te switchen. Een opdracht die overigens geheel buiten Aangeslotene zou zijn om gegaan, omdat een dergelijk verzoek via de verzekeraar dient te worden afgehandeld. Voorts had Consument vanaf aanvang van zijn verzekering in alle redelijkheid van het daadwerkelijke beleggingskarakter van het door hem gekozen beleggingsfonds op de hoogte kunnen zijn. In de eerste jaren is hij immers al geconfronteerd met de volatiliteit van het fonds. Van 1991 tot eind 1993 behaalde het fonds bijvoorbeeld een rendement van ruim 54%, om in de anderhalf jaar daarna een verlies te maken van min 11%.

In de nieuwsbrieven over de periode 2009-2010 mag dan weliswaar diverse malen de zinsnede “relatief defensief gepositioneerd” zijn gebezigd, maar dat betekent vanzelfsprekend niet hetzelfde als een defensief beleggingsprofiel. Dit past ook niet bij de beleggingsmix van het Aangeslotene A Collectief Beheer Fonds dat gemiddeld voor tweederde in aandelen belegt.

Aangeslotene B stelt dat zij zich niet aansprakelijk voelt voor het in 1991 gegeven verzekeringsadvies en eveneens niet voor het in het door Consument gekozen beleggingsfonds gevoerde beleid. De beleggingsverzekering van Consument is immers pas in januari 2010 onderdeel gaan uitmaken van haar portefeuille en zij heeft in geen enkel opzicht invloed kunnen uitoefenen op het beleggingsbeleid van de fondsbeheerder.

5. Beoordeling

- 5.1 Een deel van de klacht betreft de beslissingen die Aangeslotene A heeft genomen in haar rol als beheerder van het Aangeslotene A Collectief Beheer Fonds, welke van invloed zijn geweest op de performance van dit fonds.
- 5.2 De Commissie overweegt dienaangaande als volgt. Ingevolge het bepaalde in artikel 9.1 van het 'Reglement Ombudsman & Geschillencommissie Financiële Dienstverlening (Kifid)' (verder: 'het Reglement') kan een Consument zich tot de Commissie wenden met een 'Klacht'. Onder 'Klacht' wordt ingevolge artikel I van het Reglement verstaan:
"Elke blijk van onvrede inzake een Financiële dienst tussen een Consument en een of meer Aangeslotene(n)".
- 5.3 Voor het begrip 'Financiële dienst' wordt in artikel I van het Reglement verwezen naar het terzake bepaalde in de Wet op het financieel toezicht (Wft). In artikel I.1 Wft is het begrip 'Financiële dienst' als volgt gedefinieerd:
" a. aanbieden;
 b. adviseren over andere financiële producten dan financiële instrumenten;
 c. bemiddelen;
 d. herverzekeringsbemiddelen;
 e. optreden als clearinginstelling;
 f. optreden als gevolmachtigde agent of ondergevolmachtigde agent; of
 g. verlenen van een beleggingsdienst;
 h. verrichten van een beleggingsactiviteit".
- 5.4 Fondsbeheer wordt in bovenvermelde opsomming niet genoemd. Dit brengt naar het oordeel van de Commissie mee dat (het uitvoeren van) fondsbeheer niet kan worden aangemerkt als een financiële dienst in de zin van het Reglement. In dit kader dient te worden opgemerkt dat de Commissie ook vóór de inwerkingtreding van het huidige Reglement in dezelfde zin heeft beslist. De Commissie acht zich derhalve niet bevoegd te oordelen over dit klachtonderdeel.
- 5.5 Consument heeft tevens kritiek geuit op Aangeslotenen in hun rol als verzekeringsadviseur. Beide financieel dienstverleners zouden Consument onvoldoende attent hebben gemaakt op het werkelijke beleggingskarakter van het fonds en hem er niet op hebben gewezen dat een tijdige switch – in verband met de aankomende expiratiedatum – naar een minder risicovol fonds raadzaam was.
- 5.6 Wat betreft dit klachtonderdeel heeft Consument naar het oordeel van de Commissie onvoldoende onderbouwd waarom het beleggingsfonds als defensief gekenmerkt zou mogen worden. Dit kan in ieder geval niet aan de inhoud van de nieuwsbrieven worden ontleend, omdat de zinsnede "relatief defensief gepositioneerd" niet gelijk kan worden gesteld aan een defensief beleggingsbeleid. Dit past ook niet bij de in deze documentatie genoemde benchmark van het fonds, dat voor 2/3 deel bestaat uit wereldwijde aandelen en voor 1/3 deel uit Nederlandse staatsobligaties. De Commissie beschouwt het als algemeen bekend dat een dergelijke beleggingsmix een substantieel risico met zich meebrengt. Consument had bovendien gedurende de looptijd van zijn verzekering op de hoogte van het daadwerkelijke beleggingskarakter van het fonds kunnen zijn gezien het verloop van

de historische rendementen. Dit was dermate volatiel dat dit niet rijmt met de stellingname van Consument dat het beleggingsbeleid van het fonds gericht zou moeten zijn op het behouden blijven van het verzekeringskapitaal, eventueel met de mogelijkheid van een gematigde groei.

- 5.7 Het voorgaande leidt tot de slotsom dat de vordering van Consument zal worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst bij wege van bindend advies de vordering van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor [kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan](https://www.kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan).